

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

ЦЕНЕ ЗА СРЕЊИТ:
 НА ГОДИНУ 24 ДИНАРА, НА ПО ГОДИНЕ 12 ДИНАРА, НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 ДИНАРА.
 ЗА ОСТАЛЕ СЕЊЕ НА ВАРШАВСКОМ ПОЛТОТКУ.
 А ГОДИНУ 30 ФРАКА, НА ПО ГОДИНЕ 15 ФР. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 ФР.
 ЗА АУСТРО-УГАРСКИТ:
 НА ГОДИНУ 15 ФОР. У ВАНК. НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 Ф.
 ЗА СВЕ ОСТАЛЕ ДРЖАВЕ:
 НА ГОДИНУ 36 ФРАКА, НА ПО ГОДИНЕ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ
 УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТОМ, СУБОТОМ И НЕДЕЉОМ
 НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ

УРЕДНИШТВО ЈЕ И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЛТИ Г. ТОМАС АНДРЕЈЕВИЋА
 ОБЛИЖЕ БЕЖАН.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:
 ПРВИ ПУТ 20 ДИНАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СЛЕДИ ПУТ 15 ДИНАРА
 ЗА ПРИПОСЛАНО 10 ПАРА ДИНАРА РЕДА.
 Рукописи шаљу се уредништву, а приплата административна.
 „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“
 РЕКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ТЕЛЕГРАМИ

Париз 26 Јан. (ОРИГИНАЛНА ДИПША).
 „Г а п с е“ доноси. Мијатовић, на-
 рачуна чисту штету Србије осамна-
 ест милиона. Истрага траје.

Беч 8 фебр. (27 Јан.)
 Из Париза телеграфису:
 Српски министар финансије Че-
 домиљ Мијатовић, имао је јуче ау-
 дијенцију код Фрејсметта и код
 Сеја. Тужио им се да је српска
 влада пропашћу Генералне Уније
 изгубила осамнаест милиона и мо-
 лодно француску владу да му помогне
 да склопи нову дружину, која би
 примила Бонтуове обавезе. Губитак
 толике, за малу земљу, превелике
 суме, примећаваше српски државник
 безазлено, нахудио би осетљиво
 симпатијама Срба према Францу-
 ској. Оба министра одговореше Ми-
 јатовићу, да му они не могу помоћи

Крушевац 26 Јан. (ОРИГИНАЛНА ДИ-
 ПША). Министар Гарашанин прези-
 дијалом наоштрио полицију противу
 свештеника због одбране митрополи-
 та Михаила.

Види напредњачку слободу, и оце-
 ни поштење, од мене велим: Нећеш,
 господине, улашати, свесно, о своме
 позиву свештенство српско.

Свињајцац, 26 Јануара (ОРИГИНАЛНА
 ДИПША). Баба Миљин капетан мо-
 равски, зашао по срезу са Дончом
 цинцарином и пропалим напредњач-
 ким кандидатом Животом Милутино-
 вићем па извућују подписе за непо-
 верење мањини скупштинској. Сву-
 да пропали. Свесни кушиљевчани
 доносе сутра лично адресу повере-
 ња мањини.

Врања 26 Јан. (ОРИГИНАЛНА ДИПША).
 Бонтуово скончање тако брзо, док
 ни метар српске железнице није
 направио а већ почео извлачити
 српске милијуне све у суву злату,
 најбоље је освободио правду опо-
 зиционе борбе.

Патријотским осећајем дубоко жа-
 лимо, што је рђавим руковођењем
 послова државних овазађено и уне-
 сређено наше највеће економско-
 политичко предузеће, унесређен сав
 народ непрегледним тешким губит-
 ком. Али нека би се барем сад ви-
 дело и признало, на чијој је страни
 ненадмашна државничка увиђајност,
 мудрост и патриотизам.

Ко има уши нека чује. Ко има
 очи нека види!

Грађани врањски:

Харитов Микић, Коста Стамен-
 ковић, Велимир Ж. Милојковић, А-
 лекса Костић, Јанча Јовановић Таса
 Стефљановић.

Лозница 27 Јан. (ОРИГИНАЛНА ДИПША).
 И Светислав Пантелић чиновник по-
 лицијски из Шапца дошао да агити-
 ра против Кундовићевог избора.
 То је други долазак. Јавићемо оп-
 ширно.

Лозница 27 Јан. (ОРИГИНАЛНА ДИПША).
 Ноћас после пола ноћи покушавано
 да се председник окружног суда
 убије; разбијени прозори на соби
 где спава.

БЕОГРАД 26. Јануара

У тренутку, када српски народ
 са највећим нестрпљењем и највећим
 правом очекује од данашњих мини-
 стара, да му отворено и јасно кажу,
 хоће ли и колико Србију стати пад
 Бонтуов, или ће Србија у тој кризи
 проћи без губитака, и ако, на који
 је начин то могуће; у тренутку, када
 свако искрено срце зебе од неизбеж-
 них злих последица за Србију, са
 Бонтуовим каншом; у тренутку, када
 је сваки патриота, негледећи којој
 политичној партији он припада, во-
 љан само о томе мислити, како да
 се отачаству помогне у предстоје-
 ћој општој беди и невољи, како да
 се са Србије отклоне прип облици
 Бонтуовог „уређења“; у тренутку,
 када народу српском предстоје ве-
 лики терети, набачени му законом-
 леношћу — да се најблаже изра-
 зимо — његових министара, данас
 на управи; у тренутку, када већ и
 највеће присталице „Виделоваца“
 увиђају на какву је опасну стран-
 путницу Србија доведена, како о нај-
 танем кончићу висе морална и ма-
 теријална будућност Србије, све
 узроком и осудљивим радом њених
 данашњих министара — у томе тре-
 нутку дакле, шта видимо код тих
 наших министара? Да ли бригу и
 старање, што су дужни својој са-
 вести и своме високом, али и одго-
 ворном, положају? Не, тога они не
 показују; као оно свака неразложна
 пропалница, тако и они, у место да од-
 клањају зле последице, у место да ус-
 покоје опште зебње, ако могу чим,
 а они нам се напротив јављају *нис-
 ко, пустошино и кукавички*.

Ми појмамо врло добро сву те-
 жину ових наших израза. Нама је
 жао што се морадо смо њима послу-
 жити. Али смо, при свем том, спо-
 којни, што није до нас, већ до на-
 шних данашњих министара, узрок да
 се о њима мора овако да искаже
 јавна журналистика.

Или зар није *ниско* кад се полу-
 званични орган данашњих министа-
 ра, „Видело“, у своме 12 броју о

скупштинској мањини овако изра-
 жава: „Како је скупо време, што
 га је провела скупштина о адреси.
 Речи је пало много, врло много, ал
 и динара — дневница много, само
 умесних разлога мало. *Па можда је
 због тих дневница и пало тако
 много речи, да дуже потраје: добро
 је то у врелу, кад се слабо, за-
 рађује.*“ Зар није *ниско*, кад се на-
 родним посланицима за њихово са-
 весно вршење посланичке дужности
подмеће, да они то чине за љубав
 ове тричаве посланике дијурне? Зар
 није *ниско* са министарских столица
 тако омаловажавати народно пред-
 ставништво? Зар није *ниско*, кад то
 чине власници, који, после свега тога
 подметања, у договору са предсе-
 днишвом народне скупштине, неко-
 лико дана не сазивају у седнице
 народне представнике, већ их остав-
 љају, да време проведу у нерадњи?
 Зар увређена мањина скупштинска
 не би пре имала основа, да вама
 Господо „Виделовци“ пребаца, како
 тим развлачењем скупштинских сед-
 ница и *нерадњом* само идете на ру-
 ку својим „вернима“ да приме што
 веће дијурне *не радећи ништа*, већ
 само судмајују се да изреку још
 које судбоносно и несрећно „за,
 као што беше оно „за“ при Бонту-
 овом уговору, Аустро-Угарским кон-
 венцијама и многим другим ваметима
 на ову нашу ојајену отаџбину?!

А зар није *пустошино*, кад мини-
 стар Гарашанин преко својих поли-
 циских власти у очи самих избора
 народних посланика пошто—по—то
 ствара кривце познатим кандида-
 тима народно либералне странке, о-
 суђује их по тридесет дана затвора,
 једнога, Кундовића у Лозници, за
ариватан разговор у *приватној кући*
 а другог, Анту Нешћа из Ритопека
 за дозвољени говор на збору, самом
 влашћу сазваном? Зар није *пустоши-
 но*, кад исти министар преко своје
 познате креатуре начелника среза
 грочанског истог кандидата, који је
 до сада у више маха са светлим
 образом заузимао, као изабран по-
 верењем народа, посланичко место у
 народној скупштини, одма хапси по
 оној капетанској осуди и *нечекајући*
да види, хоће ли окружни начелник
 по изјављеној жалби осуђенога одо-
 брити или уништити пресуду? Зар
 није *пустошино*, кад министар Гарашанин
 преко свога начелника среза
 грочанског присваја себи судску
 власт осуђујући човека за говор на
 јавном збору, за који су *само су-
 дови* надлежни да га оцене да ли
 је кажњив или не? Зар није *пусто-
 шино*, кад Гарашанин у својој кан-
 целарији држи акта о томе осуђеном

кандидату за народног посланика,
 и ако зна, или бар треба да зна,
 да по полицијској уредби осуде сре-
 ских начелника не подлеже расма-
 трању министра, већ окружног на-
 челника у последњем степену? Зар
 није *пустошино*, кад се у министар-
 ству Унутрашњих послова брату
 осуђенога подругљиво одговара, да
 је узалуд платио денешу, којом је
 окружни начелник тражио од сред-
 ног начелника акта и пресуду о тој
 осуди, јер су, веде, акта у мини-
 старству и неће одма да се пошаље
 начелнику? Зар није *пустошино*, кад
 министар Гарашанин оставља у прит-
 твору човека, који се жалио про-
 тив полицијске осуде, а акта о ње-
 говој осуди самовољно неће да пош-
 ље надлежном судији, — овде о-
 кружном Начелнику? Зар није
пустошино, кад се министар служи
 таквим незаконим средствима само
 да спречи избор човека, који ужива
 поверење народа среза грочанског?
 Зар није *пустошино* кад министар
 унутрашњих послова тако безоб-
 зирно гази закон о јавним зборовима
 осуђујући говорнике на истима *по-
 лицијски*, уместо да их пошаље суду
 ако су што скривили? Да ли је „ви-
 деловачка“ хваљена слобода збора
 и договора дата само да би мини-
 стар своје политичке противнике
 могао *противно закону хапсити*?

И најпосле, зар није *кукавички*
 кад министар унутрашњих послова
 на јасну и отворену интерпелацију,
 зашто је наредио полицијским влас-
 тима да дејствују, да се мањини
 скупштинској од стране народа из-
 јави неповерење, избегава да даде
 чист и одсечан одговор? Зар није
кукавички, кад министар Гарашанин
 од опозиције тражи да му изнесе
 доказа о томе, ваљда да уз интер-
 пелацију приложи његове президи-
 јале или шифроване денеше, уместо
 да нареди истрагу, ако су власти
 полицијске радиле без његове на-
 редбе. Зар није *кукавички*, кад ми-
 нистар несме отворено да каже: је
 ли или није издао такве наредбе
 полицијским властима? зар није *ку-
 кавички* од стране једног министра
 кад се залања за своје млађе, а
 њих оставља да одговарају за *ње-
 гове* наредбе? Зар није *кукавички*,
 кад министар, ако има ма и једне
 искре стида, мора пред својим мла-
 ђима да првени, што пориче оно,
 што је свима њима познато као *ње-
 гово* дело и наредба? Зар није *ку-
 кавички*, кад министар не сме пред
 лицем народне скупштине и јавног
 мишљења на себе да узме одговор-
 ност за своја дела, већ подмеће дру-
 гога? Зар није *кукавички*, кад ми-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNI

нистар иза бусије својих президијала и шифрованих денеша гађа на мањину скупштинску, а у скупштини кад несме с њом да се упусти у отворену, закониту, борбу? Зар није *кукавички*, кад министар уместо тога скупштинској мањини мучки из свог подузваничног органа овако прети: „А ако би се нашло краја у Србији, ако би се нашло сељака српског, ако би се нашло мудрих домаћина, да и таке ваше поступке одобравају, — онда је наш политички развитак, и наше јавно васпитање у опште, на врло рђавом путу; уставна се свест код нас помрачава *слободним уставом*, и народни пријатељи морали би много дубље размислити о начину да такав правац нашег јавног живота не пређе у заразу“ (Видело број 12).

Ми смо врло добро знали, да „виделовачко“ мипистарство оно слобода, са којима се непрестано хвалише, није дало по своме убеђењу, већ што је силом околности на то било приморано. Жудни да се како тако одрже на власти, а увиђајући да им је то могуће само ако приме на себе маску либерализма, виделовачки „министри изиђоше пред прошло годишњу скупштину са слободама, којима су они и по својим традицијама и по својој сопственој наклоности противни. Тако се десило нешто необично, на име да су се стари и окорели назадњаци, јавили као и жи слободњаци. Али где како се брзо скиде ова образина са наших „Виделоваца“: ево њих већ у врло кратком року, гди се јављају у својој правој боји, као назадњаци, мрачњаци, „рушници закона и слобода! Они *полициски* осуђују кандидате народних посланика и где нема никакве кривице до њих или ако је и има, гди би *само судови били надлежни да о томе своју одлуку исказу*; они управљивају осуђене права жалбе, јер их држе у притвору и после жалбе, а акта о њиховој осуди *незаконито* држе у министарству, и не шиљу надлежном судији; они прете народном представништву и вароду српском, да ће одузети да те им слободе.

Но варате се господо „Виделовци“ ако мислите тиме застрашити скупштинску опозицију и српски народ. Издржали су опозиционари и српски народ од ваших предака и од вас много већих зада и претњи, па су онет остали чврсто на бранику својих законитих права. Будите уверени, да ће и ове ваше незаконитости и претње бити законим средствима опозиције и народа, сузбијене овако исто сигурно, као што је то и досада бивало вашим претцима и вама; да ће народ српски, бранећи своја законита права уставним и законим путем и вас бацити у суоврат онако исто, као и ваше претке. Народ је српски већ проговорио. После ваших агитовања, да народ изјави неповерење скупштинској мањини народ противно одговара. У Лозници, Књажевцу и Заичару начелници окружни не успеше, да се мањина скупштинској изјави неповерење. У Лозници огромна већина грађана кандидује за народног посланика осуђеног Кундовића. Алексинац са потписом пре-

ко 300 грађана одобрава државне свога посланика у мањини. Ужице то исто чини са 500 гласова, и шиље нарочиту депутацију да поздравни свога посланика, као члана скупштинске мањине. И други свесни крајеви Србије, из Крушевца, Крагујевца, Алексинца, са Уба, из Алексина, Бање, из Ваљева, Шапца, Јагодине Лесковца и т. д. ево већ одговорше тако исто, а јачачно ће се и остали одазвати у најкраћем року.

Ето господо „Виделовци“ докле вас је довела ваша лакомислена и непискусна управа са државним пословима. И ви још имате образа да другима чините ма какве прекоре!? Ћутите бар и не нападајте као бесна животиња у последњем часу надисаја те би вам се бар колико толико могло олакшати, кад будете за ваша толика недела и лакомисленете рете народне изишли пред неизбежни народни суд.

Г. Чеда у Паризу.

„Н. Бечком Тагблату“ јављају из Париза: Познато је да се српска влада обратила француској влади с молбом, да јој у катастрофи Бонтуовој буде у помоћи да рши српске односе према „Генералној Унији“.

Јуче су г.г. Мијатовић и Мариновић учинили код владе француске први корак, и министар правде, Хомбер, обрекао је, да ће заступницима Србије помоћи из државне касе (?!) у границама које закони прописују. (Како ће му помоћи државна каса француска види се из наше денеше Уред.). Одношаји између Србије и Генералне Уније том приликом овако су изведени: Српска влада даде је Генералној Унији 80000 хипотекарних облигација српске железнице. Те облигације, које гласе на 500 фран. примила је Унија за 425 фран., по томе износи укупна сума 34 милиона. Ту суму дугује Унија српској држави као благајни, ова онет дугује Унији околико, у колико је ова извршила грађење железнице.

Од отих 80000 облигација продато је око 60000 ком.; не зна се још тачно, јер се тек данас на томе отпочело радити. Заступник масе Хертеј, добио је данас налог да што брже ствар у томе погледу на чисто изведе.

Адвокат српске владе мишљења је да Унија представља само проток комисионара Србије, и да остатак неподаних облигација од првих 80000 ком. не спада у масу Уније. Услед тога извесно ће се породити врло интересантан процес, јер ће поверљиво масе бити јачачно противног мишљења.

Друга серија од облигација, која би се имала на лето Унији предати, нађена је потпуна, и у томе српска држава неће ништа штетовати. Што се српских лозова тиче, ту је српска држава у релативно повољнијем положају, јер ни један комад није код Уније у Паризу нађен.

До каквих ће правничких запета и ова ствар доћи не може се у напред казати. Због навакаша што су их за српску железницу чинили и неки аустријски заводи, могу се излећи још многе тешкоће и процес.

Бонту у затвору

„Н. сз. Преси“ јављају из Париза 3 фебруара (22 јан.):

Бонту и Федер посвађали се у затвору и зато их раставише. Додоше им најбоље тамнице, ове исте, у којима беху: Мире (директор кредит-мобилитет-а). Орени (бацо бомбу на Наполеона III) и ари-блекуп париски за време комуне. У свакој ћелији има један сто; две столице, један умиваоник и једна пећка. Од јуче пнеу се сужајци видели, но могу примати своје рођаке. Данас у подне био је Бонту онет изведен пред судију. „Ја сам“ — каде се Бонту — „сасвим невин у непра-

вљивостима што се“ нашем друштву пребадују, ја нисам трговац *Comme d' affaires*), не разумем се ништа у финансијским пословима.

Управа ме је узела за председника, што сам познат као поштен човек. Што год се десило, десило се без мене. Видеће се, да сам невин.“ Федер је сасвим клоуно, и он вели да је невин. Биће и даља хашпења, ако већ није. На берси се говори, да су затворили или ће скоро затворити носиоца једног старог властелинског имена.

Листови о Бонтуовој пропасти.

Под насловом „Бонтуова пропаст и Србија“ доноси бечки „Тагблат“ овај чланак:

„Данас још не можемо ми догледати све разне врсте и кобне последице, што ће доћи после Бонтуове катастрофе.

Њоме ће се морати бавити и политичар као и финансијсте. У занимљивом финансијском роману Бонтуовом заузима *српска железница* понајчудоватију главу. Ми смо већ јавили, како се српски минист. фин. г. Мијатовић на први кризис глас на врат на нос кренуо у Париз, да за Србију од пропаде ген. Уније спасе што може. Цео се свет сећа жестоке утакмице борбе у очи лањског решења о грађењу српске железнице. Поред Бонтуа искаху Инглези и Руси да граде железницу. Српска се железница одмах из почетка сматрала са свим страна као чисто политичка ствар. Особито су се Инглези упели из петних жила, да српску железницу добију у своје руке; цео је политички свет опазио био заузимање ондашњег енглеског посланика у Београду, г. *Лулда*. Ал није ни мировано ни пређашњи тамошњи посланик, бар. *Херберт*, и заломно је сау своју моћ за Бонту, те је овај и надвладао.

Г. Бонту закључи познати уговор, да за три године сагради железницу за 75 милиона. За то Србија плаћа највише 100 милиона. Победиоца је одликовао Аустрија лентом ордена Фрање Јосифа, уред заузимања покојног Хајмера. У исто доба добио је Бонту и ленту српског таковског реда. Грађење се започе прелетом. Унија пошле силну чету извнеше ра у Београд, почне трасовање и грађење подграде. Ген. Унија положи срп. влади ваучију од 10% т. ј. 7 и по милиона и уступи од посла 30 по сто. Лендербаши, а 15 мадарској земаљској банци. Новце за грађење требао је набавити српски железнички зајам, што га је скупштина решила. Један део тих обвезница — веде 40 милиона — предат је јесенас Ген. Унији да их распрода (Званично признато У.), и банка, што је сад пропала, распродала је збиља те обвезнице, или све или већином, у Бриселу. Не може се ни предпоставити, да је Бонту куповину од тих обвезница послао у Београд, и садаше путешветвије српског милорда канцелара не може имати друге цели, него да се извести о томе, колика је штета по Србију од пропасти Уније.

Као што нам јуче јавише, обратила се српска влада на Француску ради својих Унији поверених обвезница. Суду је надложено да одмах испита ствар. Српски посланик у Паризу пријавио је *тузбу* против Уније. Српска опозиција гледа да се већ сад користи негодом у коју су пале српске финансије, и збиља, сад се не да ни изазрети, какве политичке последице могу бити из тога, ако се покаже, да је Србија пропаћу Уније старно оштећена са 20—30 милиона: „Странка Ристијева“ сад се у Србији онет подигла, ова странка, која је од најваде мрзела на Аустрију те хоће сад пропаћу Бонтуову, кога је Аустрија заштићавала, у свом смислу да употреби. Београдске вести задају велику бригу.

— Тиме се доказује свега између Бонтуове пропасти и источног питања. — О пропасти Бонтуовој пише Лојд: Узрок невоље одвојен је од здравог тела, општиште преваре, Генерална Унија, разарушена је, она и њен духовни вођа, предати су судовима. „Нестале у мору пштовила“, рекао би перенјски песник,

„било па и није.“ Последњи дани Ген. Уније и затварање њених управитеља опомињу на старински преки суд. Ужасном брзином стигла је освета узрочнике тих зла, и ако су многа имања пропала, многе екзистенције пале жртвом лакоумња, коцкарства и лакомости за лаким добитком, нико се није са тако заносне висине тако стрмоглавно као Бонту, другар конзервативних политичара. Ма како му суд судио, ветрељаштво (швијдељ) и зановиштво осесени су за сва вршена; катастрофа Ген. Уније биће дуго споменик страха за све изгреде на привредном пољу.

„Видело“ број 13 у уводном чланку „Зар тако?“, говорећи о „Српској Независности“ и рачуну о штети, коју ће имати народ српски да претрпи поводом пада Бонтуовог, између осталога рече и ово: да је тај рачун право „један вајни трговац (који је био под судом што је сам своју кућу запалио, осигуравши је)“.

— Онда сматрамо за дужност, да читавима ту подраду објаснимо да се неби о тој личности посумњало, и износио шта је у ствари и колико има истине. Ево шта је: Године 1872 изгоре томе трговцу кућа и радња са сепаном. Ово је било осигурано противно пожара. То осигурање није овда и за тај случај учињено, по су ти предмети били за ту суму осигуравани за 10 година раније, а код последњег друштва од 3 год. раније. Кад се пожар догодио, власт је по његовом личном захтеву а и по званичној дужности одпочела исељдовање. Тако он дође под суд. Но шта би даље? Власт га је као *невина ослободила*, пошто се истрагом доказало, да то лице не само што није криво, но да до њега непостоји ни сумња ни подозрење, да је тај пожар његовом кривичном постао. — Код оваковог стања ствари, он може бити само у очима писца горњег виделовачког чланка и његовог дошпангача, прљав, а код свих других прав и чист. — Само државна закона власт, може некога као кривца жигосати, а кад ова вађе, да је ко по томе невин, онда свака напомена, као оно горња, јесте *калмо*, *ниско* и *покло* *овадање* и *желеста*.

Оволико ради истине и одбране части једног грађанина.

Цел, ради које је та нотица донесена, била је та; да пошто је писац у „Независности“ позвао као врло добар рачуница у нашем трговачком свету, — да том нотицом забашуре одговор и побивање тамо изнеченог рачуна, и тиме да скрену пажњу читалаца на другу страну.

— Кад је тај чланак писао, па је само као „Србин“, као „Патриота“, кога је као свакога другога Србина болело, што види да се Србија због Бонтуовог железничног уговора и његовог пада, налази пред великом пропаћу. Рачун је направљен онако, како излази из уговора и из онога што је влада пре тога народу објавила, а до саме *оладе* стоји, да се правда и гдех народом, и да покаже и фактима потврди, шта је од тамо изложених сума спасено, а шта не, јер ми смо гасмо само о позитивном рачуна правити, а оно што можда влада и зна, а то није објављено, ми неможемо на памет одбити. Пошто је членица, да је Србија са провалом Генералном Унијом, а преко Бонтуа и владе железничке и друге уговоре направила, пошто је членица да је Генерална Унија стубоком пропала, пошто је членица да су српски дозови и обвезнице железнице продаване у Бечу и Паризу, онда ће нам ваљда то владино гласило „Видело“ бардозволити толико патриотизма, да и ми осим њега смемо се бринути о судби овога народа, које га смо и ми исто толико чланови, као и господа напредњаци, па да смемо и посумњати, да је по Србију био штете у томе банкротству. Сваку штету свесен народ, а ко се покаже као *невин* нека се ничега не боји. Ми дакле видећи и представљајући извесну штету читајући шта страни листови о томе а према нама пишу, а видећи да влада, као најнадежнија о томе више од 10 дана ћути, и ни слова за ушпрење не

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

јавља искрено да речемо посумњасмо у његов повољ и зато направисмо онај најтежи рачун, са смером, да на то од сада не добијемо тачног обавештења. — Цифра и рачун тамо изнесени, онакав је а не другојачији, и сад влада нека покаже, шта је била у стању да спасе, а ми ћемо бити између првих, који ће се томе радувати, ако нас министарства увери, да Србија подом Генералне Уније није ништа плувила. Ми се штети српској не можемо радувати, то ће те нам бар веровати, ако ни за шта, а оно зато, што смо и сами Срби, па ће део штете и на нашу главу пасти. Ово што је тамо наведено, јест по математичној истини у опасности, па би желели да нас „Видело“ опет математиком у лаж утера, нека рачуном а не децуквацијом обори тамошње цифре, цифра се само цифром потири, па макар је и човек са вешала срачунао. Ако мисли да наш писац незна рачунати, нека изводи своје рачунице и ставити и наш ће се са њима клипка повући. Та и сами вама пријатељствујући „Честер Лонд“ и он већ за извесно јавља финансијску пропаст Србије, време је да видимо на чему смо.

На посету, није питање и не тиче се Србије, је ли писац онога чланка дошао кадгод под степиште и био под судом што је, божем запалио кућу. — *неко се тиче Србије, што је Бонту одстајем што је Бонту под судом и у тањаци, што је Бонту запалио нашу кућу — Србију!* Један трговац београдски.

ДОПИСИ

Крагујевац 23 Јануара 1882 год.

Хитам да вам јавим стање народа у оном крају нарочито од ово два-три дана од како стиже вест да је Бонту банкротирао и мањина скупштинска није хтела поднети адресе напредњачког клуба, та је ни отуда исцрпите што будете ваљали да треба публиковати јер ово треба цео народ да зна, и ако ће ово исто бити саопштено и у другим листовима.

Дакле ствар је овако текла: 21 т. м. добио је Начелство адресу напредњачке већине заједно са одговором кнежевим председнику скупштине, са наредбом да власти непосредно обавештавају свуде о користи те адресе и о осуди мањине, што се није потписала на решење већине скупштинске и још тек одрекла да ту адресу Кнезу носи са напоменом да сам заступник начелника ово-околног сазона преко општинског суда збор и ту адресу прочита овде — а срескима да ту адресу и одговор кнежев на њу, пошале у изводу, те да они разашаљу општинама. Г. помоћник ово-околног начелства повинујући се томе, наредио је Општ. Суду те је одмах сазвао збор и све му то прочитао али уместо да се народ задовољно том адресом, он је ником позвао и ћутао као заливен, знајући посевдневне телете што се на његова леба товаре од стране напредњачка а видели да и скупштинска већина иде још и на горе изражавајући вољу да ће владу у свима њеним неспришљеним и набрајаним пројектима у престојој беседи — потпомагати, — ама баш нико ни речи неоче, сем што само једини радикалац Срета Анђелковић викну: „Живља мањина скупштинска.“

Пошто се свет развијао по вароши се могао чути гуњање, незадовољство и велико нестрпљење да виде и ту адресу мањине и после 24 сата дође и она наштампана у „Самоуправи.“ Е кад видоше људи каква је адреса мањине ама листом сви је у начелу одобрше и сви ми је она као неки камен са срца скинула јер се онде најискреније и најверније цртају и жеље народне, а и оштро пребацује плиткоумна политика напредњачка, и већ се у велико пишу изјаве и свуде потписују да одобре у главном рад мањине скупштинске.

Но ово је вредно знати: Напредњачки капетан среза Крагујевацког Аксентије Мијајковић, валда да оправда ону једну класу коју су му напредњаци дали, сазвао је незаконито и неправилно данас скупштину среску и људи су из целог среза а повише њих из сваког села дошли, да виде шта ће им капетан тако важно казати, но на њено велико чудо видеше да их је он звао да им адресу већине прочита, што то као што сваки зна никуда и никад било није, да се цео срез скупља ради читања адресе. Пошто је адресу прочитао, као и говор кнежев на ту адресу,

захтевао је г. Данило Анђелковић, свештеник из д. Потока, да капетан прочита и адресу мањине, па да онда скуп цени шта је корисније за народ и шта су људи у мањини мислили кад се са већином нису сложили, јер се они представљају народу као бунтовници али напредњачки капетан ни реч ни две во забрани читање адресе мањине и заповеди пандурима да г. Данила терају у хапе па се валда сети да је то против закона а он онда нареди да се отера у канцеларију и тако је морало и бити. отераше г. Данила пандури у канцеларију а капетан онда поче врбвати људе својим глумим изразима против мањине, и тражити да они одреку поверење својим посланику Владиславу Павловићу. Но међ њима оста још свештеник Тодор Божић из Ботуња, те он укратко изјави циљ капетанову и позове људе да се одатле удаде и да им он прочита адресу мањине, и они га и послушају, удаде се мало даље од канцеларије и прочитају им адресу мањине, у коме је времену и г. Данило из канцеларије умакао те ту видећи да је народ сав задовољан адресом мањине, реше сви да изјаве велико поверење мањини а нарочито своје посланику и сво баш сад гомилама иду те се на ту изјаву потписују. Том приликом, кад је г. Данило хтео читати адресу мањине, капетан га је назвао бунтовником, а и другима је неким то исто своје име придруо.

Народ је много озапојеан на напредњачке а нарочито што у данашњим свима новинама чита банкротство Бонтуово и чини ми се, да би у овој љутини растргао напредњачке, да су им у шакама.

У Деленици као поуздано дознао сам, јер ми је један мој искрени пријатељ причао, да капетан наредбом преко кметова позва свуде да се упишу у напредњачки клуб, и они сиромаси упишују се и ако нева што и тако уписао је неколико поштених сељана из Тривасе који кад су сазнали цел њихову одреку су се тога а нарочито што при упишу да би их више било нису хтели о уплати и о акцијама ни да говоре; — дакле видите каквим се подлим средствима сдужи напредњачки капетан Деленички и ето зашто га народ плаћа да ради а овамо на сва уста виче да је затрпао са пошлом и додати су му неки 5 практивана и три нисара која такође само за цел напредњачке партије раде и седе тамо.*

ВЕСТИ ИЗ НАРОДА

— Из среза Крајинског јављају нам, како се тамо у велико ради да се 30 јануара избере познати неготиња, Мијајло Лазаревић за народног посланика.

Капетан Лаза чини све само да осигура своје негдашњем тајном а сада јавном лично и начелном пријатељу, избор за посланика. Средства се ту вебрају сав се апарат покренуо. А кумови и пријатељи Мијајлови указују руку помоћи.

Ми све знамо шта су њих тројица учинили у Неготини да се „виделовцима“ створи и осигура положај а знамо и то којих је још са свога високог положаја потпомагао и подржао у том погледу, али држимо да им посао неће уродити плодом, у срезу крајинском. Њихов рукосад се суши и у Неготини. Свет Неготинацк подсека је њихов корен, а свет народа у срезу крајинском побрњаће им и тамо рачуше.

Зар да срез крајински бира Лазаревића за свога посланика који је упрскан крваву свога суграђанина, и проиграо своју моралну вредност одавно међу спојим суграђанима. Народу треба ваљани бораца за његова права и интересе, а он ће и бирати такове људе за своје посланике који ће га поштено и савесно заступати. Потомци Хајдук Вељкови неће валда умножавати војску „виделовачку“ која је метнула све животне интересе народне на коцку и натоварила народу и земљу толико грдне несреће и опасности.

Ми незнамо имена народно-либералне странце у срезу крајинском али тврдо смо уверени, да ће народ тамо умети наћи себи достојне заступнике. Ујдурме и обмане „виделовачких“ принистала разбиће се о здраву свет народну, и народ ће показати да га нико није кадар завести на страну иду.

* Писмо с овим дописом стигло нам је отворено. Очекивамо је на пошти силно и злонамерно отворено. Опоменимо г. министра унутрашњих послова, да боже пази на своје поштаре, који се не задовољавају тиме, што „скраћују“ нашим успелима често бројне нашег данста, него нам већ почнују и писма отарати. Валда се, да г. министар неће чекати на интерпелацију у скупштини, но да ће му бити довољна ова напомена. У.

СА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Седница од 26 Јануара 1882

Мора се признати да је свакога изненадио одговор заступника министра финансије Стојана Новаковића у име владе на интерпелацију Николе Пашића и другова због Бонтуовог пада и стања које је услед тога настало. Нема сумње да су интерпеланти желели да пруже влади прилику, да изнесе у тој жалосној ствари праву истину, да званично саопшти ток и замашјај Бонтуовог пада по интересе српске државе, и да умири забринуто јавно мишљење, У колико је та цел постигнута и како ће се у нареду примити изјава владина, о томе ћемо имати прилике и да коју више проговоримо. За овај мах морамо, на жалост признати да влада није погодила прави пут да умири земљу у овим тешким данима јер у месту да је по најсветлијој дужности својој изишла пред скупштину искрено и поверљиво, као што изискује озбиљност саме природе ствари, те да је признала имамо ли и какве штете, она само законски изјављује да Србија нема узрока бојати се! Но може ли Србија веровати тој изјави, кад је дају они исти људи, који су пре годину дана много јаче, јасније и свечаније залагали своју част за солидност Бонтуову? Влада дакле том простом изјавом није ни мало побрла вести и гласове у штампи и народу, напротив она је оним чудним признањем, да је Генерална Унија под судом и да од тог времена неће бити штете за Србију још већма бацна земаљу у бригу јер је признала што је најзад са свим природно, да фактично има штете и ако из ранијег доба т. ј. пре но што је Бонту ухапшен и пре но што је суд узео ствар у своје руке. Но било како му драго, влада очевидно крије од земље право стање, а та околност по себи довољна је па да се осуди свака влада, којој част и патриотизам допушта да земљу оставља у неизвесности страховању и узбуђењу.

Кад се узме у обзир шта је спедосад писано у нашим и страним новинама о Бонтуовом паду и могућим последицама по Србију и кад приближно ухватимо рачун какви се гласови по народу проносе, морамо се озбиљно чудити ништавим разлогима владиним, што није дозволила дискусију о томе у народној скупштини. Ми сумњамо да би се у скупштини извели нови какви моменти који нису у штампи досад већ изнесени; но најзад нека би се и то догодило влади је могла у тајној седници умирити бар представнике народне, те тим начином постићи и да се умири земља и да не буде штете од које се влада плаши ако би прерано одговарала у јавној седници. Овако се ништа није постигло. Шта више, слободно се може тврдити, да је влада таким одговором широм отворила поље за проношење свакојаким па и најцрних гласова, а да ли је то у садашњим приликама корисно и нужно то је са свим друго питање.

Овог завршетка седнице као данас још није било од како јескупштина на окупу. Жестока узрјујаност поче

после питања Н. Пашића на председника скупштине: зашто је извештачу „Самоуправе“ забрањен долазак у скупштину? После говора потпредседничког који је навео своје разлоге у одбрану овог поступка, требало је Пашић да се изјасни је ли са одговором задовољан. Но ту се диже ужасна граја кад потпредседник предложи да се скупштина изјасни: одобрава ли или не одобрава поступак његов. У том жагору пребаци Љуб. Дидић председнику да угушује посланичку реч. Председник га за тај израз укори и кад Дидић рече да не прима укора, председник просто закључи седницу. Томе не треба коментара.

СЕДНИЦА СКУПШТИНСКА од 26 Јануара

Председник: А. В. Поповић За министарским столом сви министри осем Ч. Миатовића. Секретар чита протокол у заставна. (Прима се).

Затим се читају поздравни моље и жалбе које се упућују одбору, и најзад неколико питања посланичких.

Раша Милошевић чита мотивiranу интерпелацију на министра председника и остале чланове кабинета

1. Да ли је вој познато из поузданих извора, стање банке Генералне Уније.

2. Где се налазе оних 11,000,000 државних облигација наших што је по закону за наш државни зајам банка а које железнице примила, и како је та сума за нас осигурана.

3. Колико је до сада Генерална Унија нама исплатила од оне суме 12,000,000 динара коју је она нама ефективно имала давати за примљени 14,666,666 дин. у државним облигацијама? И ако није целау горњу суму положила, у којим се рукама налазе облигације које том остатку одговарају.

4. Да ли је остатак свију облигација т. ј. 7,333,333 динара Генерална Унија по праву уговора за себе задржала. Ако је задржала у којим се рукама налазе. Ако их пак није задржала, шта је с њима урадила. Ако их је за свој рачун задржала, да ли су онда нама исплаћене, и ако их није исплатила какво обезбеђење имамо ми за то.

5. Ако Генерална Унија има у рукама по смислу предстојећих тачака наше државне облигације колико је то у целости у номиналној вредности, и да ли је влада што год урадила да код оваког опасног стања по одстанак банке обезбеди народну имовину, и да ли је што год предузела да се при данашњим околностима облигације од банке одузму и на друго сигурно место одложе — ако никако неби могућно било да наша држава исте на чување прими.

6. Да ли је влади званично познато, или да ли има од нашег заступника у Паризу извештај о томе, што се у јавним листовима спомиње т. ј. да Генерал Унија преговара са банком париском да послове које у Србији има пренесе на ову?

7. Ако је тај глас истинит, какав положај влада мисли заузети справ таког закључења.

8. Колико је примила Генерал Унија на рачун наше железнице у готовом или другим вредностима за уговорене ануитете.

9. Да ли су Генералној Унији предате у ипуну форми наше државне железничке облигације и колико? И ако су издате, где се ваде? И не треба ли се бојати да их Генерал Унија не употреби на своје цели?

10. Да ли је Генерална Унија положила уговорену кауцију за израду наше железнице. Колика је њена вредност, у којим панцима, и где се вади.

11. Да ли влада има тачан рачун у колико се за сад може уватити и проценити парафин посао на нашој железници и колико износи та вредност у новцу.

12. Да ли је влада размислила шта ће предузети, ако Генерална Унија не буде у стању да своје обавезе по уговору испуни, и то за случај:

а. Ако би банка ликвидирала т. ј. пала.

б. Ако би она са пристанком својих кредитора мораторијум добила?

13. Да ли влада неби вољна била ради успокојења народа нашега од времена на време саопштавати прениску са Генерал Унијом у колико то сама ствар дозвољавала буде.

Ми предлагемо да народно представништво прогласи ову интерпелацију као врло хитну и да скупштина изјави да влада најдаље за ња дала одговори.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Последњи број „Пестер Лојда“ што нам је данас требао стићи, није пошта раздавала. Јамачно га је наша цензура узапатила. По свој прилици да у томе листу има што против Пироћанске владе, јер да има каква увреда против самог владоца, то нашој цензури тешко да би сметало јер и досад су више пута пропуштале без икакве сметње стране новине, у којима је било увреда владоца.

— На дан три јарарха, 30 о. м. држаће свој редовни годишњи скуп друштво за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене дете. Скуп ће бити у грађанској Касини у 10 часова пре подне.

ТЕЛЕГРАМ

Враћа, 27 Јан. (ОРИГИНАЛНА ЛИСТА) Пошто пошта раздаде листове, у самом читању полиција овд. у лицу помоћника отпоче претрес ценова и листава тражећи нешто и то у ћутању;

Мени из цена извади све листове и прегледа, а по том оде. Питамо по чијој се наредби то изврши и по ком закону?

Огласи

ТРГОВИНА АНДРЕЈЕ Ј. ЖИВАДИНОВИЋА потребује једног шегрта и практиканта из добре куће који могу одма ступити.

Одказ

Како 1 Маја ов. год. истиче уговор између мене и г. Брила о закупу дућана и квартира, то му овим за даље држање одказујем

Андреја Ј. Живадиновић
Трговац.

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ

МАТЕРИЈАЛА КАНЦЕЛАРСКОГ
МАРКА МАРКОВИЋА

у Београду.

Потребује једног шегрта из добре куће из унутрашњости. 1—3

ЈЕДАН НОВ БИЛИЈАР ИМА на продају. У читати у уредништву „Српске Независности“

TAMAR INDIEN плод за чишћење GRILLON освежавајући против затвора и шугења најпријатније средство чишћења за децу. Grillon, pharm. 27. Rue Ramduteane, Paris

600 ДУКАТА ТРАЖЕ СЕ ПОД интерес упитати у штампарији код „Св. Саве“.

ОРУЖЈЕ ЗА ЛОВ

Сви француски журнали хвале особито г. М Galanda-фабриканта оружја у Паризу, Лијежу и Бирмингему, зарад ловачких пушака, које два пут даље носе од осталих и концентришу хитац, те добро погађају. Кућа Галанда, најчувенија је у Европи и најодликованија изврсношћу свога фабриката и своје израде, заслуге њене за проналазке и пробитачна цена која је могућа искључно механичким радом свега је цену од 50 на 40 по стотини за обично оружје првих фабрика.

У овом погледу, кућа Галанда нуди најобилније гаранције. Прецизност њених карабина; солидност и израда; револвера; лепота и тачност ловачког оружја; изврсност метака, који се не кваре; старање, које води о експедицији, тачном и савесном вршењу поручбина које добија, све ово стекло је овој кући особити глас и им и удостојило је највиших наручбина из Србије, као и из осталих света. М. Галан, к аутор „дела о оружју“ велика књига изгустрована са 60 слика — пушака карабина, револвера итд. Ово дело шаље гратис и франко, на прост за, гхев преко плаћеног писма адресираног на „М. Galand, fabricant d' armes, 3-ue d' Hauteville, Paris“.

Министар Ст. Новаковић као заступник министра финансија. Влада је сматрала за дужност да извести народно представништво о томе и да није ова интерпелација поднесена. Како је дознала за кризу, одмах је наредила посланику српском у Паризу да предузме нужне кораке, а министар финансије отпутовао је такође одмах у Париз да предузме собом све мере за заштиту наших интереса. Он је већ 4 дана у Паризу и јавља да Србија нема узрока бојати се. Међу тим он прикупља све што је нужно да се ствар разјасни. Засад толико стоји да је Генерална Унија у рукама судова француских и да од тог времена неће бити штете за Србију. Вели да неби било корисно овде говорити о томе пре но што се прикупи све што треба, а није удесно да влада даје одговора у облику уверавања. Кад се ствар сврши саопштиће се. Обавиност препоручује да се у дискусији не упуштамо. Влада не може узети одговор на себе да неби било штете, ако би сад ствар расправљали. С тога није у интересу саме ствари да се интерпелација прогласи као хитна, док се све не рашчисти. Уверава да је влада још нестрпљивија од скупштине да што пре поднесе извештај.

Н. Пашкић. Из прочитане владине изјаве види да влада одбија да одговори на интерпелацију, већ одлаже то на неизвесно време. Он и његови другови поднели су интерпелацију ради обавештења и да се предупреду веће штете. Наглашава да је дужност владе да увек све што се земље тиче зна и води рачуна. Он види да влада не даје одговора ни на оно што зна. Пристаје условно да се о томе за сад не говори ако влада и већина скупштинска приме одговорност за последње.

Председник. Влада предлаже да се за сада о овоме не дискутира. Нека реши скупштина.

К. Таушановић. Тражи да се не угушју глас посланицима. Има питања на која влада може одговорити, на нека бар на њих одговори.

Министар Новаковић одговара Пашкићу да не може бити ничије одговорности за поједине случајеве. Одговорност је унапред прописана, влада је носи и не извлачи се. Но не може примати одговорности да се ствар ова увлачи у претрес кад се о њој на страни решава.

Председник. Именује скупштинаре који су се јавили да говоре, (гласови; нема говора. Граја) по пошто је влада изјавила да под таквим околностима не може примати одговорности да се говори о тој ствари јер би шкодило нашим интересима, с тога не да по посланику никоме реч и изјављује да нема претреса. (Жагор).

Раста Поповић. Нисмо с одговором задовољни. Морате доулетити да се говори. (Неописана граја, посланици поустајају, на све стране се објашњавају и вичу.

Сима Несторовић виче: интабулацију на имања министарска, да нека онда одговарају кад хоће. То их неће мимовић, Жагор траје и једва се утиса).

Председник позива скупштину да реши. Већина пристаје за владу.

Пошто су секретари прочитали још неке предлоге и питања појединих посланика, добија реч

Пашкић и ставља питање на председника скупштине, зашто је забрањено извештачу „Самоуправе“ долазак у скупштину и што у опште ником од Самоуправе не дозвољава да бележи рад скупштински.

Председник извешћује да је ту наредбу потпредседник издао.

Потпредседник М. Кујунџић у дужем говору саопштава да је извештачу забрањено долазак у скупштину због непристојних израза о скупштинарима. Наводи примере и каже да је јавно то редакцији и позвао је да пошаље другог извештача. Но ова ју је то учинила, већ је предузела истим тоном да папе о скупштини.

Тр. Јережић Мисли да неби о томе требало дискусије (Жагор, опозиција виче: већте тако).

Потпредседник предлаже да се скуп-

штина изјасни: одобрава ли његов поступак или не. (Настаје ужасна граја и вика. Посланици поустајају, те се објашњавају).

Председник (који је међутим Пашкићу био дао реч, но овај није могао до речи доћи) има предлог да се пређе на дневни ред. (Поново граја. Још већа објашњења. Љуба Дидић пребацује председнику нешто Председник га укорава. Дидић не прима укора).

Председник: закључујем седницу.

Седница од 27. Јануара 1882

Потпредседник: М. Кујунџић. За министарским столом: Гарашанин, Новаковић, Лешјанин, Гудовић и Радовић.

Потпредседник отвара у 10¼ час. пре подне седницу и извешћује, да је председник скупштине услед увреде посланика Љубе Дидића, закључио јучерашњу седницу. (Жагор. Ваше је браћо да покажете: или председник ужива ваше поверење, те ће те осудити посланика што се противно реду, или ћете ако другче решите учинити да се овакав рад у скупштини и даље продужи. Предлаже да се Љуба Дидић на кратко време искључи из скупштине. (Жагор. Многи ишту реч.)

Љуба Дидић. Да је заслужио да се казни, неби му било криво, но њему се подмече да је рекао што није. Он искрено изјављује да 'се тако није изразио с тога укора није могао примити јер га није заслужио. Скупштина га може осудити, али неправедно.

Председник. Чули сте мој предлог, решите без дебате. (Граја На све стране вичу. Председник звони, у ларми се ништа скоро не чује. Скоро цела опозиција тражи да говори.)

Пашкић иште реч, председник му ускраћује, јер се у личним питањима решава без дебате. (Опозиција виче: није истина да је Дидић спечену погрдну реч Потпредседник се позива на стенографске белешке. Поједини посланици вичу: те белешке нису аутентичне. Ваљда се нама мора више веровати по стенографима).

Љуб. Дидић. Ако ко од посланика ма које странке узме на своју част да сам рекао мангун, ја ћу с мирном саешћу примити казну. (Жагор. Нико не прима).

Потпредседник предлаже, да скупштина према изјави Љ. Дидића, дајући потпуну правду председнику за јучерашњи поступак прелази на дневни ред. Ставља на гласање. (Граја и жагор. Председник опомње поједине посланике на ред. Посланици одговарају и пребацију председнику да угушју реч посланичку. Иа. Против казује председнику јучерање Дидићеве речи. У великој ларми и не чују се сви прескори).

Потпредседник ставља на гласање: ко је за предлог, нека устане. (Устаје Већина. Неописан жагор. Љуба Дидић изјављује да не прима милости. Ако је крив нека га осуде. Многи хоће да говоре).

Председник. Ствар је свршена. Прелази се на дневни ред. На дневном реду је закон о неким школама за пољску привреду. Позива извештача да прочита пројект.

Ст. Д. Поповић чита предлог са изменама одборским.

Скупштина без дебате прима предлог у основи и прелази на специјалан претрес. Код 1 члана говорили су: К. Таушановић, М. Петровић, Бадемџић, Тр. Јережић, Н. Крупежевић, Министар Новаковић, М. Ђурић, М. Милићевић, Ђ. Нешић, Љуба Дидић, Нов. Милошевић, Васца Павић, Др. Рајковић и Рама Милошевић.

Затим је 1 члан с одборским изменама и приметном министровом усвојен. И други члан, пошто су исто толико говорника учествовали у дебати прима се с неким изменама.

После тога заврши потпредседник у ½ 2 сахата по подне седницу.